

www.gjensidige.no

GJENSIDIGE

Eiendeler FORSIKRINGSVILKÅR

Eiendeler

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)?	<ul style="list-style-type: none"> - Forsikringstaker 	
Hvor gjelder forsikringen?	<ul style="list-style-type: none"> - På forsikringsstedet - I Norge for naturskadeforsikring - I Norden med inntil kr 1 000 000 for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet 	<ul style="list-style-type: none"> - Transport utenfor forsikringsstedet - Ting på bygge- og anleggsplass
Hva er forsikret?	<ul style="list-style-type: none"> - Ting nevnt foran i forsikringsbeviset - Maskiner, inventar og løsøre <ul style="list-style-type: none"> - Tilhørende tekniske installasjoner, kabler, rør og fundamenter og bygningsmessig innredning - Ting leiet eller lånt fra andre når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen - Investeringer og nyanskaffelser av maskiner, inventar og løsøre i forsikringsåret - Bruddskade på glass og plast inntil 6 kvm i vinduer, dører, innredninger eller inventar inkludert <ul style="list-style-type: none"> - utgifter til maling, gravering mv med inntil kr 5 000 - ekstrautgifter til midlertidig innsetting av enkleste type glass i vindu, når ny rute ikke kan skaffes innen rimelig tid - Bruddskade på glass og plast f.o.m. 6 kvm i vinduer, dører, innredninger eller inventar inkludert <ul style="list-style-type: none"> - utgifter til maling, gravering mv med inntil kr 5 000 - ekstrautgifter til midlertidig innsetting av enkleste type glass i vindu, når ny rute ikke kan skaffes innen rimelig tid 	<ul style="list-style-type: none"> - Varer, herunder <ul style="list-style-type: none"> - råvarer, halvfabrikata, ferdigvarer, handelsvarer, hjelpestoffer, driftsmaterialer, emballasje - Ting mottatt til oppbevaring, bearbeiding eller reparasjon når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen <ul style="list-style-type: none"> - Kommisjonsvarer, jf. kommisjonslovens § 7 - Motorvogn og arbeidsmaskin som er bygd for fart større enn 10km/t, har vekt over 750 kg og er registreringspliktige jf. vegtrafikkloven §§ 15 og 16, jf. FOR-1990-01-25-92 § 2-2, tilhengere og maskinredskap til disse, luftfartøy og båt - Bygning eller ting omfattet av bygningsforsikring - Levende husdyr og planter i produksjon og levende fisk - Penger og verdipapirer, herunder nye kontantkort, lodd, frimerker, billett kort og lignende - Skade ved avskallinger og riper - Skade ved bygnings- og innredningsarbeider - Punktering av isolerglass
	<ul style="list-style-type: none"> - Prisstigning etter skade - Riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse rester - Ekstrautgifter - Rekonstruksjon av arkiver og data, manuskripter, yrkestegninger og øvrige arkiver. 	
Hvilke skader?	<ul style="list-style-type: none"> - Plutselig og uforutsett skade ved: - Brann - Elektrisk fenomen som rammer elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning inntil 1000 Volt. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skade som andre enn sikrede er pliktig til og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot Gjensidige, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Gjensidige betaler kostnadene ved søksmålet.

Nyheter og endringer

Forsikringsoversikt

Forsikringsbevis

Fellesdekninger / Generelle vilkår

Erstatningsregler

Eiendeler

Gjensidige

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER 81848035

UTSTEDT 07.03.2018

Eiendeler

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> - Nedsoting fra ildsted - Direkte lynnedslag - Eksplasjon og implosjon - Luftfartøy eller deler fra luftfartøy som faller ned eller rammer ting - Naturskade Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70 Erstatningen beregnes etter selskapets erstatningsregler. - Utilsiktet utstrømming av <ul style="list-style-type: none"> - væske eller gass fra bygningens rørledning - vann, oljeprodukter eller kjølemedia fra øvrige rørledninger Tilknyttet utstyr regnes som del av rørledning. - Væske som trenger inn i bygning - vann som trenger inn i bygning direkte fra terrenget eller grunnen, når det fører til vannspeil over laveste gulv - væske som trenger inn i bygning fra kloakkledning, overvannsledning eller annen ledning for vann eller oljeprodukter - Utstrømming fra brannsløkkingsapparat - Tyveri jf. straffeloven, fra låst bygning eller låst rom i bygning - Skadeverk jf. straffeloven, i forbindelse med tyveri fra låst bygning eller låst rom i bygning - Ran jf. straffeloven 	<ul style="list-style-type: none"> - Utgifter til vedlikehold og forbedringer - Skade på innhold i fraflyttet bygning. Med fraflyttet bygning menes bygning hvor det ikke lenger drives virksomhet, hvor elektrisitet og vann er avstengt og vedlikehold er opphørt. - Skade som skyldes kondens, søl, sopp eller soppsporer, råte, virus, prioner, bakterier og andre mikroorganismer, hekkesot, kjøledyr, insekter - Tap av væske eller gass - Tyveri og skadeverk er ikke dekket i det tidsrom lokalene er åpne for kunder og publikum

1. Forsikringsavtalen består av

- forsikringsdokumentet
  - eventuell avtale ved kollektive forsikringer
- og reguleres også av**
- forsikringsavtaleloven (FAL)
  - det øvrige lovverket

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Spesielle bestemmelser gjelder foran generelle bestemmelser.

2. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen. Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol.

3. Garantiordning for skadeforsikringer

Gjensidige er med i en garantiordning for individuelle/private skadeforsikringer som kan bidra dersom selskapet ikke har penger til å betale.

4. Valuta

Priser, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner.

5. Grunnpris

Grunnprisen er et fast beløp uavhengig av forsikringsavtalens omfang. Den dekker kostnader til administrasjon og dokumentutsendelse og refunderes ikke ved oppsigelse i forsikringsåret.

6. Ettårige avtaler fornyes automatisk

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Gjensidige kan endre pris og vilkår hvert år ved hovedforfall.

7. Angrerett i henhold til Angrerettloven

Private forsikringstakere har rett til å angre på inngått avtale om kjøp av forsikring når salget har skjedd per telefon eller internett. Angrefristen er 30 dager fra avtaleinngåelsen for person- og dyreforsikring, og 14 dager fra avtaleinngåelsen for øvrige forsikringer.

Melding om bruk av angrerett må gis innen utløpet av angrefristen. Forsikringen vil da bli avsluttet, og forsikringstakeren vil kun betale forsikringspremie og evt trafikforsikringsavgift for de dagene forsikringen har vært i kraft.

8. Tidsbegrensede forsikringer

Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

9. Tilgodehavende

Ophører forsikringen i forsikringstiden, beregnes tilgodehavende for gjenstående del av forsikringstiden, så sant ikke annet er angitt i de enkelte forsikringsbevis. Dette gjelder ikke for grunnpris, se punkt 5.

Ønskes beløpet utbetalt, må kontonummer oppgis. Tilgodebeløp kan også overføres til annet forsikringsforhold i Gjensidige.

10. Avtalegiro

Betaling via AvtaleGiro forutsetter trekk i henhold til betalingsoversikten. Ved manglende trekk forfaller resterende del av årspremien til betaling

11. Renter

Det beregnes renter ved erstatningsoppgjør i samsvar med forsikringsavtalelovens §§ 8-4 og 18-4.

12. Opphør ved eierskifte

I stedet for forsikringsavtalelovens § 7-2 gjelder: Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Gjensidige svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

13. Automatisk opphør av forsikring på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring

Motorvognforsikringen på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring opphører automatisk ved salg, vraking, tyveri og avregistrering.

14. Gjensidiges rett til å si opp forsikringen

Gjensidige kan si opp forsikringen ved manglende betaling, feil eller manglende opplysninger samt ved særlige grunner. I tillegg kan Gjensidige si opp forsikringen dersom forsikringstaker går konkurs eller etter en skade, så sant oppsigelse er rimelig. Dette gjelder ikke livsforsikringer.

15. Svik

Ved svik opphører både rett til erstatning og refusjon av innbetalt beløp, og alle forsikringsavtaler kan sies opp med øyeblikkelig virkning. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt.

16. Krig og alvorlige uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i Norge
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller alvorlige uroligheter hvis ikke annet er avtalt skriftlig
- deltakelse i krig når deltakelsen ikke er godkjent av norske myndigheter

På person-, motorvogn- og reiseforsikringer dekker Gjensidige likevel skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede allerede befinner seg i et område når det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder da i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

17. Skade ved terrorhandlinger

Ved terrorhandling er Gjensidiges samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer, regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense pr. hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneler, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

Begrensningene over gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikringer - eller for personskade som går inn under Bilansvarsloven eller Lov om yrkesskadeforsikring.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

18. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

For personskade under Bilansvarsloven og Lov om yrkesskadeforsikring samt på reise- og personforsikringer dekker Gjensidige skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser, skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling.

For reise- og personforsikringer gjelder følgende begrensning:

Ved skade forårsaket av atomvåpen eller radioaktiv stråling, er samlet erstatningsansvar overfor alle kunder og kravstillere begrenset til kr 500 millioner pr. skadehendelse. Alle skader som skyldes samme hendelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som én skadehendelse.

For øvrige forsikringer dekkes ikke slike skader/tap.

19. Jordskjelv og vulkanutbrudd

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- personforsikringer med unntak av ulykkeskade som følge av jordskjelv i Norge
- reiseforsikringer
- personskade under Bilansvarsloven
- personskade under Lov om yrkesskadeforsikring

For øvrige forsikringer dekkes ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, ved jordskjelv og vulkanutbrudd.

20. Områder som er underlagt sanksjoner fra FN eller EU

Enhver erstatningsplikt - og andre forpliktelser overfor den forsikrede eller andre rettighetshavere under forsikringen - bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk som gjennomfører bindende vedtak fattet av FNs Sikkerhetsråd eller restriktive tiltak vedtatt av EUs råd.

21. Forsikringsselskaperens sentrale skaderegister FOSS

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i Forsikringsselskaperens sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels-, organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett ved skriftlig henvendelse til FINANS NORGE, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo eller: firmapost@fno.no

22. Register over livsforsikringer og pensjonsavtaler

Finansnæringens Servicekontor har et register over alle livsforsikringer og pensjonsavtaler slik at forsikrede og

etterlatte lettere skal finne opplysninger. Det er registrert navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Forsikringstaker kan få innsyn eller reservere seg mot å stå i registeret ved å henvende seg til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo. Se også norskpensjon.no

23. Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier samt spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Gjensidige krever det. Skjønnets verdifastsettelser er øvre grense for Gjensidiges erstatningsansvar.

Sikrede eller Gjensidige kan kreve erstatningen fastsatt ved skjønn, for fysisk skade på følgende gjenstander:

- Motorvogn, inkludert tilhenger
- Arbeidsmaskin
- Skip og båt
- Bygning
- Innbo, eiendeler og driftsløsøre
- Driftstap inkludert husleietap
- Verdigjenstander

Med unntak av driftstap og husleietap skal skjønn bare omhandle den fysiske skaden på den forsikrede gjenstanden, ikke andre krav i anledning skaden.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at underretning er mottatt, å meddele om hvem som velges. Før skjønn velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnset foretas. Bli skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Bli de ikke enige, tilkalles oppmannen som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Bli oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes ansettelser medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnset bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er Gjensidige som krever skjønn, betaler Gjensidige alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

Bygning

I stedet for forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

1. Skader som skal meldes til politiet

Brann, innbrudd, tyveri, skadeverk og ran.

2. Alternative oppgjørmåter

Gjensidige avgjør om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenoppføring eller ved at Gjensidige gjenanskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting. Gjensidige har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenoppføring.

3. Eiendomsretten til ting som er skadet eller kommet til rette

Gjensidige har rett til å overta en skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap. Kommer en ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningen.

4. Gjensidiges ansvar overfor panthaver og konkursbo

er begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Nedgangen i tingens markedsverdi som følge av skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

5. Gjensidiges overtagelse av panterett

Er Gjensidige ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eier, inntretr Gjensidige i panthavers rett i den utstrekning Gjensidige betaler erstatning til panthaver.

6. Erstatningsberegning

1. Fellesregler

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende bygning på skadestedet (gjenoppføringsprisen).

Bygningsendring som innvirker på gjenoppføringsprisen, omfattes av forsikringen og skal meldes til Gjensidige. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen før og etter endringen.

For førsterisikoforsikret bygning fastsettes forsikringssummen av forsikringstakeren. Skade erstattes inntil den valgte forsikringssummen.

Maksimal erstatning er gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnader til reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn.

Følgende tas hensyn til i beregningen:

- Utgifter til forundersøkelser, adkomst og istandsettelse erstattes.
- Netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden erstattes.
- Økning i offentlige avgifter som skyldes gjenoppføring til annet formål erstattes ikke.
- Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk erstattes ikke.
- Tap av nytteareal som følge av offentlig påbud erstattes ikke.

For bygning/bygningsdel som er bestemt revet/utskiftet, er erstatningen begrenset til verdien av bygningens/bygningsdelens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/bruk, etter fradrag for rivingsutgifter som ville ha påløpt uavhengig av skaden.

2. Bygning

- som repareres/gjenoppføres innen 5 år til samme formål i Norge.

Det gjøres fradrag i erstatningen for økning i markedsverdien som overstiger 40% av bygningens markedsverdi før skaden.

- som repareres/gjenoppføres innen 5 år til annet formål i Norge.

Det gjøres fradrag i erstatningen for enhver økning i markedsverdien.

- som ikke repareres/gjenoppføres innen 5 år.

Erstatningen tilsvarende reduksjonen i bygningens markedsverdi som følge av skaden.

Erstatningen beregnet i henhold til pkt. 2 kan ikke settes høyere enn beregnet i henhold til pkt. 1.

7. Andre bestemmelser

- Naturskade

Ved tinglyst erklæring etter Lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) § 22, om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører. Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

- Prisstigning etter skade

Erstattes innenfor normal reparasjons-/gjenoppføringsstid, maksimalt 24 måneder. Prisstigning beregnes på grunnlag av gjennomsnittelig byggekostnadsindeks i reparasjons-/ gjenoppbygningsperioden.

- Påbud fra offentlig myndighet

Forsikringen dekker nødvendige utgifter som følge av erstatningsmessig skade og som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter:

- Utbedring/gjenoppføring av bygningen. Merutgiftene skal gjelde den skadde del av bygningen, med mindre påbudet også omfatter uskadede deler av bygningen, jf. Plan- og bygningsloven § 31-5.
- Grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning.
- Utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.
- Er gjenoppføring på samme sted/tomt hindret ved lovhjemlet inngrep, dekkes slike merutgifter ved oppføring på nyttsted i samme omfang som de ville påløpt på opprinnelig sted.

Gjensidige kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i offentlige forskrifter og lover.

Forsikringen dekker ikke:

- Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi, selv om skaden ikke hadde inntruffet.
- Merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen. Erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

- **Husleietap og nedgang i husleieinntekter** for egne lokaler som er ubeboelige og må fraflyttes

Forsikringen dekker tap som følge av erstatningsmessig skade på forsikret bygning og forsikrede uteområder.

Tap dekkes også dersom all adkomst til forsikringsstedet er blokkert som følge av en erstatningsmessig skadehendelse som er inntruffet på, eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet, eller som følge av redningstiltak etter FAL § 6-4. Tap som følge av at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert eller som følge av naturskade, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

Erstatningen er begrenset til sikredes reelle tap i inntil 36 måneder fra skadedagen. Dersom bygningen ikke repareres/ gjenoppføres, er erstatningen begrenset til tapet i normal reparasjons-/gjenoppføringstid, maksimalt 3 måneder.

Dersom det reelle tapet er lavere enn det kontraktsmessige tapet, dekkes kun det reelle tapet.

Tap beregnes på grunnlag av:

- leieinntekten for utleide lokaler med tilhørende utstyr og uteområder.
- gjeldende leiepris for tilsvarende lokaler til eget bruk.
- økt vannavgift som følge av skaden.

Erstatningen beregnes ut fra sannsynliggjort brukstid/utleietid.

Tap ved forlenget bygge- / reparasjonstid som følge av forbedring, utvidelse eller andre endringer erstattes ikke.

Frdrag gjøres for innsparte utgifter og opptjente renter også av bygningserstatningen.

Ved erstatningsberegning av fritidsboliger legges sannsynliggjort normal brukstid / utleietid til grunn.

8. Egenandel og aldersfradrag

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret.

I følgende tilfeller trekkes aldersfradrag i stedet for egenandel når aldersfradraget overstiger egenandelen:

- Ved bruddskader på utvendige rørledninger, tanker, kummer og bunnledninger under bygning med tilknyttet utstyr av annet materiale enn plast eller glassfiber, gjøres fradrag med 5% i reparasjonskostnadene for hvert år objektet er eldre enn 20 år.
- Ved kortslutning, annet elektrisk fenomen eller bruddskade som alene rammer fyringskjøl, gjøres fradrag med 5% i reparasjonskostnadene for hvert år objektet er eldre enn 5 år, maksimalt 80% fradrag.
- Ved kortslutning eller annet elektrisk fenomen som alene rammer varmekabler, gjøres fradrag med 10% i reparasjonskostnadene for hvert år objektet er eldre enn 15 år, maksimalt 80% fradrag.

Ved skade på del av ting, legges den skadde delens alder til grunn for erstatningen.

Ved ulik alder på skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn for erstatningen.

Aldersfradraget gjøres i de samlede utgiftene, inkl. tilkomstarbeidene.

9. Hva grov uaktsomhet og forsett fra andre betyr for sikrede

Skade ved forsettlige handlinger eller unnlatelser fra daglig leder eller eiere får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlatelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Skade ved grovt uaktsomme handlinger eller unnlatelser fra daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlatelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Eiendeler

Erstatningsregler for eiendeler, forhandlers kjøretøy/båter, pengeautomater, spesifisert maskin/EDB-maskin/utstyr.

I stedet for forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

1. Skader som skal meldes til politiet

Brann, innbrudd, tyveri, skadeverk og ran.

2. Alternative oppgjørsmåter

Gjensidige avgjør om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller ved at Gjensidige gjenanskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting. Gjensidige har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenanskaffelse.

3. Eiendomsretten til ting som er skadet eller kommet til rette

Gjensidige har rett til å overta en skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap. Kommer en ting til

rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningen.

4. Gjensidiges ansvar overfor panthaver og konkursbo

er begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Nedgangen i tingens markedsverdi som følge av skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

5. Gjensidiges overtagelse av panterett

Er Gjensidige ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eier, inntrer Gjensidige i panthavers rett i den utstrekning Gjensidige betaler erstatning til panthaver.

6. Erstatningsberegning

6.1. Fellesregler

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren. Etter fradrag av egenandel, erstattes skade inntil de oppgitte summene. Maksimal erstatning er gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Hvis eiendeler i en bygning rammes av skade som er større enn forsikringssummen som er registrert på denne bygningen vil skaden allikevel dekkes opp til den totale forsikringssummen for alle eiendeler på lokasjonen. Dette gjelder kun hvis forsikringssummen er stor nok til å omfatte alle eiendeler på lokasjonen.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnader til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn.

Følgende tas hensyn til i beregningen:

- Utgifter til forundersøkelser, adkomst og istandsettelse erstattes.
- Netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden erstattes.
- For ting som ikke lenger er i bruk eller er ukurante, settes erstatningen ikke høyere enn markedsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene til klargjøring for salg.

6.2. Maskiner, inventar og løsøre

- **som repareres/gjenanskaffes innen 3 år** erstattes etter reglene i punkt 6.1, med følgende endring:

Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30% av tingens totale brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.

Når tingens eller den skadde dels alder utgjør mer enn 30% av den totale brukstiden, beregnes maksimal erstatning til reparasjon/gjenanskaffelse etter følgende formel:

$$(A/B) \times 1,4 C = E$$

A = Gjenstående brukstid

B = Total brukstid som ny

C = Reparasjonspris/Gjenanskaffelsespris

E = Erstatning

Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert installasjonsarbeider og igangkjøring.

- **som ikke repareres/gjenanskaffes innen 3 år** erstattes med reduksjonen i markedsverdien som følge av skaden, men ikke høyere enn etter pkt. 6.1.

6.3. Varer erstattes etter reglene i punkt 6.1.

For solgte varer benyttes kontraktsprisen.

7. Andre bestemmelser

- Naturskade

Ved tinglyst erklæring etter Lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) § 22, om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører. Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

- Prisstigning etter skade

erstattes innenfor normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid, maksimalt 24 måneder. Erstatningen er begrenset til 20% av erstatningen for tingskaden.

- Rekonstruksjon

Nødvendige utgifter til rekonstruksjon av elektroniske data og manuskripter, yrkestegninger og øvrige arkiver, innen 24 måneder fra skadedagen.

Backup/sikkerhetskopier er omfattet også på eksternt lagringssted med inntil forsikringssummen, maksimalt kr. 1 million. Dersom lagringsstedet benyttes av flere, er Gjensidiges erstatningsansvar totalt for alle kunder begrenset til kr 50 millioner per skadehendelse per lagringssted for backup/sikkerhetskopier. Overstiges denne grensen, vil erstatningene bli redusert forholdsmessig.

Backup/sikkerhetskopier er omfattet også under fysisk transport mellom forsikringsstedet og lagringssted for backup.

8. Egenandel

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppjøret.

9. Hva grov uaktsomhet og forsett fra andre betyr for sikrede

Skade ved forsettlig handlinger eller unnlatelser fra daglig leder eller eiere får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlatelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Skade ved grovt uaktsomme handlinger eller unnlatelser fra daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlatelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

§ **Ansvar**

Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Bli krav som overstiger egenandelen reist mot sikrede eller Gjensidige, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler Gjensidige saken og betaler de nødvendige kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

- Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og Gjensidige velger å engasjere ekstern juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken.
- Er Gjensidige villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker Gjensidige ikke videre utgifter ved tvisten. Gjensidige har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.
- Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatter Gjensidige prosessutgifter forholdsmessig.
- Dersom sikrede uten Gjensidiges samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil Gjensidige foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen.
- Selv om forsikringssummen overskrides, dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av Gjensidige, og renter av idømt dekningsmessig erstatningsbeløp.
- Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er Gjensidiges samlede utbetalingsplikt inklusive redningsomkostninger, renter og saksomkostninger, begrenset til den avtalte forsikringssum.
- Utover avtalt forsikringssum dekkes ikke redningsomkostninger for virksomheter der to av følgende forutsetninger er oppfylt:
  - mer enn 250 ansatte
  - en salgsinntekt på minst 100 millioner i følge siste års regnskap
  - eiendeler i følge siste balanse på minst 50 millioner

Sikredes plikter

Sikrede plikter, vederlagsfritt:

- å foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurdering av skadetilfellet (eventuelt av skaden og sikredes ansvar), og som kan gjennomføres i sikredes virksomhet,
- å stille til disposisjon vitner og sakkyndige blant de ansatte ved eventuell retts sak der den sikrede er saksøkt, og ellers når Gjensidige har behov for dette, jf. forsikringsavtaleloven § 8-1, første ledd.

Uten Gjensidiges samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

Lovvalg i forsikring

Selv om risikoen består i et annet geografisk område enn Norden, dekkes ikke annet lovvalg enn norsk lovgivning med mindre det er i strid med L27.11.1992 nr. 111 Lov om lovvalg i forsikring.

Serieskade

- For forsikringsavtaler som reguleres av «konstateringsprinsippet», dvs. at skade må være konstatert i forsikringstiden, regnes alle skader som skyldes samme ansvarstløsende forhold, handling eller unnlatelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første skade ble konstatert.
- For forsikringsavtaler som reguleres av «claims made prinsippet», dvs. at skriftlig erstatningskrav må fremsettes mot sikrede eller Gjensidige i forsikringsperioden, regnes krav som er fremmet og som utspringer fra samme eller gjentatte ansvarsbetingende handlinger eller unnlatelsen tilknyttet samme oppdrag, som ett skadetilfelle og anses for å være fremmet på det tidspunkt da første krav ble fremmet mot sikrede eller selskapet.

Valuta og forsikringssum

Dersom forsikringssum er avtalt i annen valuta enn norske kroner - NOK, er det valutakursen på konstateringstidspunktet for skaden eller tapet som danner grunnlaget for utbetaling.

Geografisk område og forsikringssum

- Når skade inntreffer er det forsikringssummen for det angjeldende geografiske område som gjelder ved skadetilfellet og totalt i forsikringsåret.
- Dersom en serieskade treffer flere avtalte geografiske områder, gjelder forsikringssummen for hvert enkelt geografisk område

Forsikringssum - bedriftsansvar

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle.

Forsikringssum - produktansvar

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle og totalt i forsikringsåret

Forsikringssum - styeansvar

Dersom ikke annet er avtalt, er forsikringssummen som angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle og totalt i forsikringsåret.

Egenandel - styeansvar

Dersom ikke annet er avtalt, trekkes ingen egenandel.

Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle

Regress

- Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, trer Gjensidige ved utbetaling av erstatning inn i sikredes rett mot tredjemann.
- Har sikrede oversittet ett -1- års fristen for å gi melding om forsikringstilfellet, har Gjensidige rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor Gjensidige har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.
- Dersom sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er forvoldt av ansatte, trer Gjensidige inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

Definisjoner

- "Ting" er fysiske gjenstander, herunder fast eiendom, løseøre, dyr og elektronisk lagret informasjon. "Skade på ting" anses inntruffet når tingen blir fysisk skadet eller går tapt. Når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt anses dette som fysisk skade/tap av ting. Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.
- Med formuesskade menes økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting.
- Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom.
- Med "familie" menes sikredes foreldre, barn, barnebarn, fosterforeldre, stebarn, søsken og deres ektefelle, samt sikredes ektefelle eller samboer.
- Med kontraktsansvar menes utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entrepris e.l.) herunder
  - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen,
  - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepris, når skaden inntreffer eller oppdages etter overleveringen,
  - ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt,
  - kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon,
  - ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære,
  - ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
  - beskadigelse av andres arbeid eller eiendeler for å utbedre eller fullføre eget kontraktsarbeid
  - skade på selve produktet, eller deler av dette
  - ansvar som skyldes at et kjemisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt
- Som urettmessig vinning regnes økonomiske ytelser av enhver art, som eksempelvis lønn, honorar, overskuddsdeling, pensjonsordning.
- Et erstatningskrav anses som framsatt på det tidligste av følgende tidspunkter:
  - Det tidspunkt sikrede eller selskapet første gang mottok skriftlig melding om tapet med krav om erstatning.
  - Det tidspunkt sikrede eller selskapet første gang mottok skriftlig melding fra sikrede eller skadelidte vedrørende omstendigheter som kan ventes å føre til at et erstatningskrav blir reist mot sikrede.

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/bedriften må gjøre for å forebygge skade

Disse forskriftene gjelder for din bedrift. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11

Gjelder for forsikringene: Bygning

Sikring av bygning og eiendeler.

Gjensidige kan på forespørsel sende forskrifter gitt av andre.

- Bygning og tekniske installasjoner

Sikrede er ansvarlig for at:

Bygningen er lovlig oppført i henhold til gjeldende Plan og bygningslov, med tilhørende forskrifter.

Bygningen driftes og vedlikeholdes i henhold til gjeldende Forskrift om brannforebygging, med veiledning.

Bygning, bygningskomponent eller maskin må ikke utsettes for større belastninger enn den er beregnet for.

- Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og elektrisk utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med:

Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven), § 2. Elektriske anlegg skal prosjekteres, utføres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres slik at de ikke frembyr fare for liv, helse og materielle verdier.

- Teknisk utstyr

Teknisk utstyr skal installeres, brukes og vedlikeholdes i samsvar med leverandørs/producents veiledning. De som betjener/vedlikeholder utstyret må være kvalifisert til dette.

- Snømåking

For å forebygge og begrense skade ved snøras og snøtyngde, skal snø fjernes fra tak, takrenner, vegger, verandaer og terrasser.

- Oppbevaring av avfall

Innendørs oppbevaring av søppel/avfall skal kun foregå i rom av ubrennbare materialer.

Oppbevaring av brennbart avfall uten permanent tilsyn som ligger fritt eller i container, søppelkasser, papirkurver og lignende skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk.

Avstand skal være minst 5 meter fra brennbar yttervegg og ikke under tak, i skur, på overdekte lasteramper eller ved vindusåpning.

Brennbart avfall kan likevel oppbevares nærmere byggverk hvis oppbevaring skjer i lukket og låst oppbevaringsenhet konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av oppbevaringsenheten.

Mobile enheter skal låses fast.

- Lagring

Brennbart materiale lagret utendørs skal plasseres minst 8 meter fra byggverk.

Lagre av trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende der høyden er over 4 meter eller areal større enn 200 m², skal plasseres i minst 25 meters avstand til byggverk.

- Selvantennende materiale

Materialer som kan selvantenne, skal legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk.

- Brannsikring av frityanlegg i kommersielle kjøkken

Kommersielle kjøkken med frityanlegg skal, uansett mengde olje som benyttes, ha automatisk sløkkeanlegg. Sløkkeanlegget skal kunne utløses både automatisk og manuelt. Sløkkemiddelet skal være godkjent for olje (spesialslokkemiddel klasse F) og hindre re-antennning etter sløkking. Strøm- og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivering av anlegget.

I tillegg til automatisk sløkkeanlegg er det krav til manuelt håndsløkkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F.

Se forøvrig; <http://www.fgsikring.no/>

- Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, kapittel 2. Alminnelige bestemmelser og kapittel 3. Plikter i virksomhet med farlig stoff

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002, kapittel 7. Oppbevaring

Nedgravde tanker og stasjonære overgrunns oppbevaringstanker skal sikres mot lekkasje i henhold til:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, kapittel 7. Oppbevaring.

- Gassanlegg

Skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i:

Forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff.

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

Forskrift med veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no

- Overspenningsbeskyttelse landbruk

Sikrede skal sørge for at hovedinntak på gården er sikret mot overspenning med godkjent overspenningsvern. Vernet skal kontrolleres hvert år (egenkontroll). Eventuelle feil skal rettes umiddelbart.

- Brannalarm ved husdyrhold

Et FG-godkjent brannalarmanlegg skal være installert og i bruk i henhold til Mattilsynets forskrifter om hold av husdyr.

- Ventilasjonsanlegg for grisehus og fjørfehus

Ventilasjonsanlegg som går i kanal over tak i grisehus og fjørfehus skal sikres mot brann på en av følgende to måter:

- Hver ventilasjonsmotor skal ha en temperaturføler tilknyttet et FG-godkjent brannalarmanlegg. Temperaturgrensen skal settes slik at alarm utløses før brannfare oppstår i motoren.

eller

- Hver ventilasjonsmotor skal utstyres med en utkoblingsenhet som løser ut ved for høy temperatur i motoren. Utkoblingsenheten skal ikke kobles inn automatisk etter utfallet.

Årsaken til temperaturalarmen eller utkoblingen skal undersøkes og tiltak gjennomføres.

- Vannskade

Bygning og utvendige vannledninger skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å hindre vannskade ved frostsprengning.

Inn- og utvendige sluk og vannlåser rengjøres jevnlig, minimum 2 ganger per år.

Varer lagres minimum 10 cm over gulv.

Hovedstoppekran i fritidsbolig stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes når bygningen forlates for mer enn tre døgn.

Instruks om dette skal settes opp lett synlig i fritidsboligen.

For bygning som er uten beboelse eller virksomhet, skal hovedstoppekran stenges og rørledninger avlastes ved at tappekraner åpnes.

VVS arbeider skal utføres av godkjent håndverker.

- Tyveri og hærverk

Bygning, innbo og eiendeler skal være forsvarlig sikret mot tyveri og hærverk. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst der dette ikke strider mot bestemmelser vedrørende rømningsmuligheter for husdyr. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Der beskyttelsesklasse B0 er angitt i forsikringsbeviset gjelder:

Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

I tillegg gjelder kravene i henhold til beskyttelsesklasse B1, B2 eller B3 der det er angitt i forsikringsbeviset.

Se Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnds (FGs) regelverk,

<http://www.fgsikring.no/Hoved/Regelverk/Regelverk-innbrudd/B-kravene/>

Eiendeler/varer oppbevart i container sikres med FG-godkjent containerlås eller FG-godkjent hengelås og hengelåsbeslag, minst kl 3.

Kjøretøy/tilhengere/arbeidsmaskiner/deler til arbeidsmaskiner/båter skal være låst når de forlates etter arbeidstidens slutt, dersom disse er utstyrt med låseanordning.

Nøkler til objekter skal bæres av den som rettmessig disponerer nøklene eller oppbevares i låst:

- FG-godkjent verdi- eller sikkerhetsskap eller i låst bygning utenfor forsikringsstedet.

- Verdi- eller sikkerhetsskap skal monteres i henhold til produsentens anvisninger.

- Tyverisikring av innhold i nedgravd tank

Styringsenhet og påfyllingspunkt skal være låst. Det skal føres peilelogg slik at svinn kan oppdages raskt.

Når objektene befinner seg i bygning, godtas sikring av bygningen/lokalet iht. FGs regler for innbruddsbeskyttelse klasse B1, der ikke andre B-krav er angitt.

- Sikring mot overspenninger/strømbrudd/klima for server, hovedmaskin, styringsenheter og telefonsentraler

Utstyret skal, både på strømmett- og signalsiden, være beskyttet mot induserte overspenninger. Vernet skal være FG-godkjent. Utstyret skal være tilkopledd avbruddsfri strømforsyning (online UPS) slik at dette kan tas ned/slås av kontrollert.

Med styringsenhet menes enhet som styrer annet utstyr og som har egen separat strømforsyning

Utstyret skal plasseres slik at det ikke utsettes for skade ved utilstrekkelig eller feilkonstruert klimaanlegg eller unormalt driftsmiljø.

Se <http://www.fgsikring.no>. Velg "Overspenningsvern" og "FG-godkjenninger"

- Datasikkerhet

Operativsystem og programvare (applikasjoner) skal oppbevares i minst to eksemplarer, originaler og på datamedia. Originaler skal oppbevares i annen låst bygning eller låst dataskap, godkjent i henhold til NT FIRE 017 - 120DIS eller bedre. Det skal daglig tas sikkerhetskopi (backup) av data lagret på datamedier, slik at det alltid finnes sikkerhetskopier av data. Sikkerhetskopier skal oppbevares i annen låst bygning eller dataskap godkjent i henhold til NT FIRE 017-120DIS eller bedre. Minst én gang per måned skal sikkerhetskopier fraktes til et eksternt lagringssted. Backup/sikkerhetskopier skal oppbevares på eksternt lagringssted, i låst skap i låst bygning. Verifisering av data på sikkerhetskopier skal foretas minst én gang per måned.

Gjelder for forsikringene: Bygning, Eiendeler, Ansvarsforsikring

Sikkerhetsforskrift for utførelse av varme arbeider.

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå. Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med eksternt håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av eksternt håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet.

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

4.4 Godkjent slukkeutstyr, minimum 2 stk. 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

5. I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.
- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon.

Gjelder for forsikringene: Spesifisert mobilt utstyr

Tyverisikring av mobilt utstyr:

Forsikret utstyr som ikke er innelåst, skal ikke forlates uten tilsyn.

Oppbevares forsikret utstyr i motorkjøretøy, skal kjøretøyets dører være låst og vinduer/takluke lukket.

Utstyret skal ikke være synlig fra utsiden av kjøretøyet.